

saaledes. Jeg sagde, at en Mand, der havde bestilt og bestilt et Kunstværk og ladet det udføre af en Kunstner, skulde have en Medbestemmelsesret ved Mangfoldiggørelsen af Kunstværket, som Lovet hjemler ham Ret til; og at Kunstneren ikke alene skulde have Ret til at lade det mangfoldiggøre. Dette var min Mening. Den Udvej, den højtrædede Minister omtalte, at en Mand i Forvejen, før han bestilte et Kunstværk, kunde slutte en Kontrakt med Kunstneren om, hvorledes Forholdet skulde være med Hensyn til Bestemmelsen om Retten til Gengivelse, kan kun sjældent bruges; thi i Reglen vil en Mand, naar han henvender sig til en Kunstner for at faa et Kunstværk, ikke vide, om det bliver til noget. Han veed ikke om Kunstneren kan realisere den Tanke, som han har, thi det er saaledes, at Bestilleren, den, der har Tanken, den, der omtrent veed, hvad han vil have, maa arbejde sammen med Kunstneren for at faae sin Tanke realiseret. Som jeg vistnok sagde før, hjælper Kunstneren ham til at klare Tanken, at føre den igennem, om jeg saa maa sige. Det er derfor yderst sjældent, at en Mand, naar han bestiller et Kunstværk, da siger: Lav mig noget, lige meget hvilket, hvad Du selv synes. I Reglen vil den, der bestiller Kunstværket, have ham til at holde det i en bestemt Retning, og have det til at stemme med noget, han har tænkt sig. De maa altsaa bægge arbejde paa det, og den ene af dem maa betale det fuldt ud; derfor bør Bestilleren ikke været affaaeren fra at være medbestemmende med Hensyn til, om det maa mangfoldiggøres eller ikke.

Bjerre: Ja, da dette Lovforslag jo saa meget grænser ind under den juridiske Verden, har jeg ikke ønsket at komme til at sige saa meget om det. Jeg skal blot gøre et Par Bemærkninger. — Det første, som jeg vil gøre opmærksom paa, vedrører § 5. Med Hensyn til den har min ærede Side-mand til højre (Goos) jo allerede udtalt en Tvivl om, hvorvidt man dog ikke mulig der gif Forfatteren for nær ved Hensynet til hans Kreditorer, og det maa jeg ganske billige. Jeg tror ikke, at det er rigtigt, at en enkelt Kreditor skal kunne faa Lov til at udgive et af en Forfatters Værker, medens han endnu er i Live. Jeg synes, det vil være et besynderligt Syn for saadan en stakkels Mand at se, at der f. Eks. stod paa en af hans Bøger: Udgivet af hans Kreditorer. Jeg tror, det er for meget at lade en enkelt Mand faa Lov dertil; der maa dog i alt Fald være et Flertal af Kreditorer for det, og jeg vilde hellere, at Afgørelsen af dette

Punkt blev henlagt til den Kommission, som faar at gøre med Sagen, hvor der er Uenighed om, af hvem og paa hvilken Maade og under hvilke Betingelser Offentliggørelsen skal finde Sted, medens den jo efter Lovforslaget ikke faar at gøre med det Faktum, om der i det hele taget skal finde en Offentliggørelse Sted. Jeg er principielt imod det, saadan som det er stillet frem, og jeg synes ogsaa, at denne Paragraf til Dels gør § 27 illusorisk, skønt § 27 netop er en Paragraf, som jeg fuldt ud kunde slutte mig til. — Med Hensyn til Kunstnerne staar der i § 35: „Saalænge en Kunstner ikke ved at udbyde sit Værk til Salg, ved offentlig at udstille det eller paa anden Maade har tilkendegivet, at han betragter det som fuldført og bestemt til Offentliggørelse, kunne hans Kreditorer ikke i hans levende Live ved nogen Art af fælles eller særskilt Retsforfølgning erhverve Afgang til at bortfølge det eller til at offentliggøre Gengivelser af samme.“ Men de kunne altsaa faa det, naar han er død. Det, er jeg ogsaa bange for, er at gaa Kunstneren for nær. Han kan jo have efterladt sig mange ufuldkomne Skitser og Tilløb til noget, som han meget nødig vil se offentliggjort, og afskaar han nu pludselig ved Døden, saa kan han jo meget godt risikere det. Det er at lægge et saadant Baand paa ham, at han skal have alt i Orden for muligt Dødsfalds Skyld, at jeg synes, der maa ske en Forandring i den Paragraf. — Paa den anden Side er der et Par Paragraffer, hvor der mulig er taget for meget Hensyn til Kunstneren eller vel navnlig Arkitekten. Det er f. Eks. § 40, hvorefter der skal gaa 10 Aar, inden man maa benytte Mønstre ved Forarbejdelse eller Udsmykning af Brugs- eller Luksusgenstande. Det er jeg bange for vil staae Haandværk og Industri for meget, uden at være til væsentlig Gavn for Kunstneren selv. — Dernæst er der § 31, hvor det ikke blot er forbudt at benytte Modeller til en Bygning, men ogsaa at tage Motiver af en Bygning, som allerede er rejst. Det er noget nyt og noget, som er stridende imod, hvad man hidtil har troet var ganske fair, og jeg tror derfor, at man herved, til Fordel for Arkitekten, som jo dog i Reglen i snævrere Forstand af Ordet ikke er Kunstner, men leder af Kunstneren og faar sit Arbejde meget bedre betalt end han, staaer den almene Interesse.

Men bortset fra disse Punkter har Lovforslaget mit Bisald, og det har baade forbaudet mig og gjort mig ondt, at man har taget saa køligt paa det fra enkelte Sider. Det var jo ikke blot Landsstinget, men ogsaa Folketinget, som, den Gang da vi behandlede